

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๗๔/๒๕๖๑

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานศาลยุติธรรม
เกี่ยวกับคำวินิจฉัยและคำสั่งของประธานศาลฎีกา

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานศาลยุติธรรม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำวินิจฉัยและคำสั่งของประธานศาลฎีกา กรณีร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการตุลาการจำนวน ๔ คน กระทำผิดวินัยหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยมิชอบ เพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้ถูกต้องเป็นธรรมและป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

รายการที่ ๑ คำวินิจฉัยและคำสั่งของประธานศาลฎีกาที่สั่งยุติเรื่อง

รายการที่ ๒ คำให้การของข้าราชการตุลาการจำนวน ๔ คน

สำนักงานศาลยุติธรรม มีหนังสือลับ ที่ ศย ๐๐๓/๖๖๒ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า สำนักงานศาลยุติธรรม ได้พิจารณาและนำเสนอประธานศาลฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อร้องเรียนในครั้งนี้เป็นข้อร้องเรียนเดิมที่ประธานศาลฎีกาได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่องแล้วและไม่มีประเด็นข้อร้องเรียนที่แตกต่างไปจากการร้องเรียนในครั้งก่อน จึงได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่อง สำหรับกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอคัดสำเนาเอกสารคำให้การของผู้พิพากษาดังกล่าว ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าข้อร้องเรียนดังกล่าวเป็นที่ยุติโดยไม่มีเหตุต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงไม่มีเอกสารคำให้การของผู้พิพากษาตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ ส่วนกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอคัดเอกสารคำวินิจฉัยและคำสั่งของประธานศาลฎีกาที่ให้ยุติเรื่อง เป็นบันทึกข้อความภายในใช้เสนอความเห็นและสั่งการตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาภายในส่วนราชการ ซึ่งถือเป็นเอกสารภายในของหน่วยงาน จึงไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์คัดถ่ายเอกสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗๕ /๒๕๖๑

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานศาลยุติธรรมดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของสำนักงานศาลยุติธรรม คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอให้เท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กล่าวหาข้าราชการตุลาการจำนวน ๔ คน ขณะดำรงตำแหน่ง [REDACTED] ว่าดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยมิชอบ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ในคดีร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกและคดีฟ้องขับไล่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว ซึ่งสำนักงานศาลยุติธรรมได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนนทบุรีตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว และนำเสนอประธานศาลฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่ปรากฏว่าผู้พิพากษาทั้ง ๔ คน ได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมแต่อย่างใด จึงได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่อง และแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบด้วยแล้ว ต่อมาผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงประธานศาลฎีกา ขอให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแก่ข้าราชการตุลาการทั้ง ๔ คน และขอคัดถ่ายคำวินิจฉัยและคำสั่งของประธานศาลฎีกาให้ยุติเรื่อง รวมทั้งคำให้การของข้าราชการตุลาการทั้ง ๔ คน สำนักงานศาลยุติธรรม แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า ข้อร้องเรียนในครั้งนี้เป็นข้อร้องเรียนเดิมที่ประธานศาลฎีกาได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่องแล้ว และไม่มีประเด็นข้อร้องเรียนที่แตกต่างไปจากการร้องเรียนในครั้งก่อน ซึ่งคำวินิจฉัยและคำสั่งของประธานศาลฎีกาที่ให้ยุติเรื่อง เป็นบันทึกข้อความภายในใช้เสนอความเห็นและสั่งการตามลำดับชั้น การบังคับบัญชาภายในส่วนราชการ ซึ่งถือเป็นเอกสารภายในของหน่วยงาน สำหรับคำให้การของผู้พิพากษาดังกล่าว ปรากฏว่าข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่าไม่มีเหตุต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแต่อย่างใด จึงไม่มีเอกสารคำให้การของผู้พิพากษาดังกล่าวตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานศาลยุติธรรม มีหนังสือ ลับ ที่ ศย ๐๐๓/๑๒๑๖ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงว่า สำนักงานศาลยุติธรรม

คำวินิจฉัย ที่ สค พ๕ /๒๕๖๑

ได้จัดส่งสำเนาหนังสือร้องเรียนทั้งหมดของผู้อุทธรณ์ที่ร้องเรียนไปยังหน่วยงานอื่นและมายังสำนักงานศาลยุติธรรม หนังสือแจ้งผลการพิจารณาของสำนักงานศาลยุติธรรมไปยังหน่วยงานอื่นและผู้ร้องเรียนทุกฉบับ และสรุปรายละเอียดเกี่ยวกับการพิจารณาหนังสือร้องเรียนของผู้อุทธรณ์และที่หน่วยงานอื่นส่งมายังสำนักงานศาลยุติธรรม มาเพื่อประกอบการพิจารณา สำหรับบันทึกข้อความคำวินิจฉัยของเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม และการสั่งการของประธานศาลฎีกาที่ให้ยุติเรื่องดังกล่าว พิจารณาเห็นว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นบันทึกข้อความภายในใช้สำหรับเสนอความเห็นและสั่งการตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาภายในส่วนราชการ ซึ่งถือเป็นเอกสารภายในหน่วยงานที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕

ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงด้วยวาจาสรุปความได้ว่า ขั้นตอนการทำคำสั่งของประธานศาลฎีกาในกรณีที่มีการร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการดังกล่าวนั้น สำนักคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรมจะเสนอเรื่องให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาและนำเสนอต่อประธานศาลฎีกาเพื่อพิจารณาทุกเรื่อง และเมื่อประธานศาลฎีกามีคำสั่งยุติเรื่องแล้วจะส่งเรื่องให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้มีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์ทราบต่อไป ซึ่งในกรณีดังกล่าวผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือถึงสำนักงานศาลยุติธรรมจำนวนหลายครั้ง เพื่อขอทราบคำสั่งของประธานศาลฎีกาเนื่องจากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าประธานศาลฎีกามีคำสั่งเช่นนั้นจริง ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวเป็นบันทึกข้อความภายในใช้สำหรับเสนอความเห็นและสั่งการตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาภายในส่วนราชการ ซึ่งถือเป็นเอกสารภายในหน่วยงานที่ไม่สามารถเปิดเผยได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือ คำวินิจฉัยและคำสั่งของประธานศาลฎีกาที่สั่งยุติเรื่อง กรณีผู้อุทธรณ์ร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการตุลาการจำนวน ๔ คน กระทำผิดวินัยหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยมิชอบ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมิใช่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาของศาล แต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายตุลาการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อันอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการฯ ที่จะรับเรื่องไว้พิจารณาได้ ในกรณีนี้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗/๕ /๒๕๖๑

ปรากฏข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของสำนักงานศาลยุติธรรมว่า ประธานศาลฎีกาพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้วเห็นว่า ไม่ปรากฏว่าข้าราชการตุลาการจำนวน ๔ คน ได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมแต่อย่างใด จึงได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่อง ตามรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งคำสั่งของประธานศาลฎีกาที่ให้ยุติเรื่องดังกล่าว มีลักษณะเป็นการสั่งการตามอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล มิใช่มีลักษณะเป็นรูปแบบคำวินิจฉัย จึงมิใช่ความเห็นหรือข้อเสนอแนะภายในส่วนราชการ ที่จะถือว่าเป็นเอกสารภายในหน่วยงานที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ประกอบกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของประธานศาลฎีกาและสำนักงานศาลยุติธรรมอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์มีส่วนได้เสียโดยตรงจึงควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิของตน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของประธานศาลฎีกาจะแสดงถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของประธานศาลฎีกาและสำนักงานศาลยุติธรรม ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ดังกล่าวเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ คือ คำให้การของข้าราชการตุลาการจำนวน ๔ คน ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของสำนักงานศาลยุติธรรมว่า ข้อร้องเรียนดังกล่าวเป็นที่ยุติโดยไม่มีเหตุต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงไม่มีเอกสารคำให้การของผู้พิพากษาตามที่ถูกอุทธรณ์ร้องขอ ดังนั้น เมื่อไม่มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานศาลยุติธรรม จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัย หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าหน่วยงานไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขออาจใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าไปตรวจสอบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗/๕ /๒๕๖๑

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานศาลยุติธรรมเปิดเผยคำสั่งของประธานศาลฎีกา ที่สั่งยุติเรื่องร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการตุลาการจำนวน ๔ คน ตามรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานศาลยุติธรรม พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

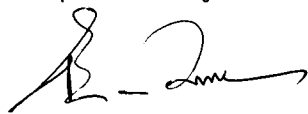
(รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

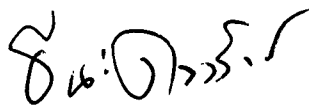
(นายสุขจิตต์ ประยูรหงษ์)

กรรมการ

(นายจำรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์)

กรรมการ

(นายธนะ ดวงรัตน์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วารณภา ทิระสังชะ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชมพูนท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑